

– PARTNERS –

Naše zn.: **Narovnání sporu**

Vaše zn.:

Datum: **06.03.2025**

Kontakt: cak@agmpartners.sk
jakubcik@agmpartners.sk

Právní analýza

Výhodnost narovnání sporu

Klient:	Dopravní sdružení obcí Jablonecka, svazek obcí IČ: 60254041 sídlem Mírové náměstí 19, 467 51 Jablonec nad Nisou (dále jen „SMO“ nebo „Klient“)
Předmět posouzení:	Výhodnost uzavření dohody o narovnání sporu pro Klienta
Zpracovatel:	AGM partners s. r. o., advokátní kancelář , IČ: 21007519, Sokolovská 663/136c, 186 00 Praha 8, zastoupená advokátem JUDr. Miroslavem Čákem, ČAK: (dále jen „Advokátní kancelář“)

I. Shrnutí skutkového stavu a zadání

Předmětem této analýzy je shrnout tvrzení stran sporu a posoudit výhodnost uzavření dohody o narovnání v daném sporu. Při rozhodování o uzavření dohody o narovnání je nezbytné zvážit komplexnost aspektů, které mohou ovlivnit celkový výsledek. Cílem je objektivně vyhodnotit, zda je dohoda o narovnání pro Klienta výhodným a racionálním řešením dané situace.

Dopravní podnik měst Liberce a Jablonce nad Nisou, a.s., IČ: 47311975, se sídlem Mrštíkova 3, 46171 Liberec (dále jen „Žalobce“) a Klient uzavřeli dne 2. 12. 2009 **Rámcovou smlouvu o závazku veřejné služby v městské hromadné dopravě** (dále jen „Smlouva“). Předmětem Smlouvy byl závazek Žalobce zajistit dopravní obslužnost provozem autobusové městské hromadné dopravy v období od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2019 v režimu závazku veřejné služby pro územní obvody obcí:

- Bedřichov,
- Jablonec nad Nisou,
- Janov nad Nisou,
- Lučany nad Nisou,
- Nová Ves nad Nisou,

- Pulečný a Rychnov u Jablonce.

V článku III. odst. 5. Smlouvy bylo sjednáno, že Žalobce každoročně vyhotoví závěrečné vyúčtování tzv. **prokazatelné ztráty** z provozování veřejné služby, přičemž prokazatelná ztráta se skládala z částek rozdělených na:

- a) **ekonomicky oprávněné náklady** vynaložené dopravcem na plnění závazků veřejné služby;
- b) **přiměřený zisk** ve smyslu zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě a nařízení vlády č. 493/2004 Sb.

Smluvní strany se dále dle Smlouvy dohodly, že v **případě nedoplatku po zúčtování** zaplacených záloh oproti částce náležející Žalobci dle předloženého závěrečného vyúčtování za poskytnutá plnění v rámci smluvního vztahu ze Smlouvy a konkrétní dohody uzavřené na základě Smlouvy pro příslušný kalendářní rok bude **takové závěrečné vyúčtování sloužit jako podklad pro úhradu částky takto zjištěného nedoplatku Klienta**.

Žalobce k zajištění řádného plnění svých závazků ze Smlouvy v celém jejich rozsahu v souladu se Smlouvou a se souhlasem Klienta uzavřel dne 2. 12. 2009 smlouvu o zajištění výkonu závazku veřejné služby v hromadné dopravě se společností **ČSAD Jablonec nad Nisou a.s.**, IČ: 445 69 793, jakožto dopravcem provozujícím pro Žalobce mj. 100 % spojů v územních obvodech členských obcí Klienta a část spojů v územní oblasti „*Liberecko*“ (dále jen „**Subdodavatelská smlouva**“). Dopravce prošel v období trvání Subdodavatelské smlouvy několika právními přeměnami, nejprve přešla práva a povinnosti dopravce ze Subdodavatelské smlouvy na základě rozdělení sloučením dopravce k 12. 12. 2010 na společnost BusLine a.s. (*aktuálně: Withystar a.s.*), IČ 283 60 010 a po jejím rozdělení odštěpením ke dni 1. 10. 2017 poté na společnost **BusLine MHD s.r.o.**, IČ 056 66 252 (dále jen „**BusLine MHD**“).

BusLine MHD vyčíslil své nároky vůči Žalobci ze Subdodavatelské smlouvy za oblasti Liberec a Klienta za roky 2010–2019 v celkové výši **366.593.643,01 Kč**, přičemž převážná část z této částky měla připadat na poskytování služeb pro oblast Klienta.

II. Soudní řízení

Žalobce vyčíslil a vyfakturoval své nároky ze Smlouvy, přičemž zaplacení těchto nároků se Žalobce domáhal v následných soudních řízeních vedených pod sp. zn. 112C/15/2019, 9C/105/2021, 15C/64/2022, 15C/88/2023 a 12C/335/2023 Okresním soudem v Jablonci nad Nisou. **Všechna uvedená řízení byla následně spojena do jednoho řízení vedeného Okresním soudem v Jablonci nad Nisou pod sp. zn. 112 C 15/2019** (dále jen „**Soudní řízení**“).

Žalobce vystavil Klientovi následující daňové doklady:

- a) *fakturu č. 8018000037 znějící na částku 4.507.210,- Kč s datem splatnosti 24. 12. 2018, kterou byla fakturována část přiměřeného zisku za rok 2015 (faktura uhrazena Klientem v plné výši);*
- b) fakturu č. 8018000038 znějící na částku **11.065.592,- Kč** s datem splatnosti 24. 12. 2018, kterou byla fakturována zbývající část přiměřeného zisku za rok 2015 – (spor veden pod sp. zn. 112C/15/2019);
- c) fakturu č. 1018000004 znějící na částku **17.524.354,87 Kč** s datem splatnosti 12. 3. 2021, kterou byl fakturován přiměřený zisk za rok 2016 – (spor veden původně pod sp. zn. 9C/105/2021);
- d) fakturu č. 1018000005 znějící původně na částku 5.105.364,- Kč a následně dobropisovanou na revidovanou částku **5.083.192,- Kč** s datem splatnosti 12. 3. 2021, kterou byl fakturován doplatek oprávněných nákladů za rok 2016 – (spor veden původně pod sp. zn. 9C/105/2021);
- e) fakturu č. 2018000004 znějící na částku **18.919.635,50 Kč** s datem splatnosti 22. 3. 2022, kterou byl fakturován přiměřený zisk za rok 2017 – (spor veden původně pod sp. zn. 15C/64/2022);
- f) fakturu č. 2018000005 znějící na částku **3.711.191 Kč** s datem splatnosti 22. 3. 2022, kterou byl fakturován doplatek oprávněných nákladů za rok 2017 – (spor veden původně pod sp. zn. 15C/64/2022);

- g) fakturu č. 3018000004 znějící na částku **20.377.419,75 Kč** s datem splatnosti 15. 3. 2023, kterou byl fakturován průměrný zisk za rok 2018 – (spor veden původně pod sp. zn. 15C/88/2023);
- h) fakturu č. 3018000005 znějící na částku **13.475.219,37 Kč** s datem splatnosti 15. 3. 2023, kterou byl fakturován doplatek oprávněných nákladů za rok 2018 – (spor veden původně pod sp. zn. 15C/88/2023);
- i) fakturu č. 3018000032 znějící na částku **1.414.711,82 Kč** s datem splatnosti 8. 12. 2023, kterou byl fakturován průměrný zisk za rok 2019 – (spor veden původně pod sp. zn. 12C/335/2023);
- j) fakturu č. 3018000033 znějící na částku **1.246.739,55 Kč** s datem splatnosti 8. 12. 2023, kterou byl fakturován doplatek oprávněných nákladů za rok 2019 – (spor veden původně pod sp. zn. 12C/335/2023).

Výše uvedené nároky Žalobce jsou dále společně označovány jako „Sporné nároky“, jejichž součet doposud neuhrazených částek činí 92.840.227,86 Kč.

Žalobce argumentuje, že v případě jeho plného úspěchu v Soudním řízení by Klient byl povinen kromě žalované částky Žalobci zaplatit:

- na nákladech řízení částku cca **991.111 Kč**;
- soudní poplatek ve výši **4.640.905 Kč**;
- úroky z prodlení ve výši nejméně **31.302.265,64 Kč** (*výpočet platný k 6. 2. 2025*).

Celkem by tak dle názoru Žalobce byl Klient povinen zaplatit Žalobci nejméně částku ve výši 129.774.509,50 Kč.

III. Pozice a tvrzení Klienta

Klient Sporné nároky Žalobce v rámci Soudního řízení v celém rozsahu popřel a odmítl. Následně klient ve vztahu k uvedeným nárokům na prokazatelné ztráty vznesl námitku promlčení. Podle příslušných Dohod o konkretizaci závazku veřejné služby ke Smlouvě byl Žalobce povinný předložit Klientovi vyúčtování prokazatelné ztráty za předmětné roky (včetně vyúčtování průměrného zisku) nejpozději do stanoveného data. Od uvedeného okamžiku dle názoru Klienta tedy začala plynout promlčecí doba na zaplacení průměrného zisku za předmětné období, která v souladu s názorem Klienta již uplynula.

Klient dále zpochybnil vznik Sporného nároku na zaplacení průměrného zisku. Klient má za to, že do výpočtu průměrného zisku nelze zahrnout autobusy v leasingu, autobusy pronajaté anebo účetně odepsané. Klient argumentoval, že definice průměrného zisku pro účely veřejné linkové dopravy vychází z nutnosti vytvoření prostoru pro možnost získání finančních zdrojů na zajištění nezbytné obnovy autobusového parku, je sledován osmiletý cyklus obnovy.

Při účetně odepsaných vozidlech bylo názorem Klienta, že je-li autobus účetně odepsán, má nulovou účetní hodnotu (roční odpisy se rovnají nule, protože už byla účetně odepsána jeho pořizovací cena) a tím pádem také hodnota takového odepsaného vozidla pro účely výpočtu průměrného zisku je nula. Jiný výklad by vedl k absurdní situaci, kdy by na nové autobusy, které mají roční účetní odpisy v nějaké výši, připadal menší průměrný zisk než na stará vozidla, u kterých jsou roční odpisy nulové, a tím pádem by se domněle měla v průměrném zisku nesprávně promítnout celá jejich pořizovací hodnota.

Nicméně, průměrný zisk uplatněný žalobcem za roky 2016 (17.524.354,87,- Kč), 2017 (18.919.635,50 Kč) a 2018 – (20.377.419,75 Kč) představuje úroveň od 24,37 % do 29,65 % ekonomicky oprávněných nákladů, **což dalece převyšuje průměrný zisk podle pravidel rozsudku Soudního dvora č. C-280/00 ve věci Altmark**. V tomto sektoru, při této velice nízké míře rizika, kdy v podstatě Žalobce nenese žádné provozní riziko a byla mu hrazena dohodnutá suma podle odjetých kilometrů, je obvyklý zisk 5 % (viz např. bod 111 rozhodnutí Komise ze dne 25. 6. 2014 C 17/2008 ve věci

státní podpory poskytnuté Českou republikou několika provozovatelům regionální autobusové dopravy v Ústeckém kraji). **Na základě uvedeného Klient ve Soudním sporu konstatoval, že přiměřený zisk 2016–2019 ve výši, ve které jej požaduje Žalobce, zřejmě není obvyklý a byl by pravděpodobně nadměrnou kompenzací dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 a zakázanou státní podporou podle článku 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.**

Dále Klient argumentoval, že Sporné nároky byly ze strany Žalobce učiněny v rozporu s příslušnými články Dohod o konkretizaci závazku veřejné služby ke Smlouvě a také s obecně závaznými právními předpisy platnými na území České republiky. Pro účely stanovení přiměřeného zisku je dle Klienta irelevantní, jakým způsobem a s jakým výpočtem se Žalobce domluvil se subdodavatelem na úhradě za poskytnuté služby a jak v této úhradě zohlednili náklady na obnovu kapitálu vloženého subdodavatelem. Tato bezpředmětnost je důležitá v tom směru, že žalobce ve své podstatě žádá Klienta o úhradu přiměřeného zisku sloužícího k obnově vložených aktiv (autobusů), která nenáleží a nejsou majetkem Žalobce, ale třetí osoby (subdodavatel anebo leasingová společnost). Žalobce tedy tato vozidla nikdy neobnovoval a ani obnovovat nebude (nejsou jeho), a proto není na místě žádat na tato subdodavatelova vozidla částku na jejich obměnu. Byl-li si Žalobce vědom, že bude nějakým způsobem přispívat na obnovu vozidel svého subdodavatele, anebo si dokonce ve své smlouvě nějaký postup domluvili, měl toto zohlednit jako náklad v ekonomicky oprávněných nákladech anebo jiných ustanoveních, která byla fixně dohodnuta v příslušné Dohodě o konkretizaci závazku. Například z Vyúčtování přiměřeného zisku za rok 2017 dle přesvědčení Klienta vyplývá, že pouze 6 vozidel bylo pronajato subdodavateli ze strany Žalobce a jednalo se o majetek Žalobce. U těchto pronajatých vozidel ale na druhé straně měl Klient za to, že náklady na obnovu těchto autobusů byly zahrnuty do výše nájmu hrazeného Subdodavatelem.

Žalobce dle názoru Klienta v řízení nepředložil takové důkazní prostředky, ze kterých by bylo **vyčerpávajícím způsobem možné ověřit to, že veškeré náklady jsou ekonomicky oprávněné, nejsou zahrnuty vícenásobně nebo neoprávněně apod. Klient není v současnosti nijakým způsobem objektivně schopný zaujmout stanovisko k číselným údajům, které pro účely určení výše oprávněných ekonomických nákladu uvádí Žalobce, jelikož se jedná jenom o čísla bez relevantních podkladů o jejich skutečné existenci (např. GPS záznamy o odježděných kilometrech apod.)**

IV. Aktuální stav řízení

Okresní soud v Jablonci nad Nisou usnesením ze dne 20. 9. 2024 **sp. zn. 112 C 15/2019 rozhodl o zastavení řízení**, přičemž po nabytí právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Krajskému úřadu Libereckého kraje, sídlem U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec II.

Vůči usnesení **podal Žalobce odvolání ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem** – pobočka Liberec, který aktuálně ve věci rozhoduje. Jestli Žalobce v odvolacím řízení uspěje, vrátí se věc zpět na Okresní soud v Jablonci nad Nisou, který bude ve věci opětovně rozhodovat. Délku řízení, které by následovalo, je možné odhadnout na přibližně 2 roky (za předpokladu příznivé rychlosti řízení, přičemž je potřebné vzít do úvahy skutečnost, že první žaloba byla Žalobcem podána v roce 2019).

V. Dohoda o narovnání Právní rámec

Dohoda o narovnání je právní úkon, kterým si strany vzájemně upravují svá práva a povinnosti tak, aby ukončily nejistotu nebo spor mezi sebou. Tento institut je upraven v ust. § 1903–1906 zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku (dále jen „OZ“).

Podmínky platnosti dohody o narovnání:

1. Musí existovat spor nebo nejistota ohledně práv a povinností stran;
2. Dohoda musí být uzavřena dobrovolně a svobodně;
3. Obsah dohody nesmí být v rozporu se zákonem nebo dobrými mravy.

Důsledky uzavření dohody o narovnání:

- Dohoda nahrazuje původní práva a povinnosti nově ujednanými;
- Po uzavření dohody už nelze vymáhat původní nároky, pouze ty, které jsou stanoveny v dohodě;
- Pokud jedna strana dohodu poruší, může se druhá strana domáhat jejího plnění soudně.

Dohoda o narovnání se často využívá v obchodních vztazích, občanskoprávních sporech (např. sousedské spory) nebo v pracovním právu (např. při ukončení pracovního poměru), takže se nejedná o výjimečný institut, který by byl pro smluvní strany neznámý.

Podle ust. § 1903 odst. 1 a 2 OZ: „*Dosavadní závazek lze nahradit novým závazkem i tak, že si strany ujednáním upraví práva a povinnosti mezi nimi dosud sporné nebo pochybné. Týká-li se narovnání věcného práva k věci zapsané do veřejného seznamu, nastávají účinky narovnání zápisem do tohoto seznamu.*

Narovnání nelze odporovat jen proto, že jím vznikl nepoměr mezi vzájemným plněním stran.“

Podle ust. § 1904 OZ: „*Platnost narovnání není dotčena omylem v tom, co bylo mezi stranami sporné nebo pochybné, ledaže omyl vyvolala některá strana lstí. Narovnání dohodnuté v dobré víře nepozbývá platnosti ani tehdy, zjistí-li se na základě skutečností vyšších najevo dodatečně, že některá ze stran pohledávku neměla.“*

Podle ust. § 1905 OZ: „*Narovnání, kterým mají být mezi stranami upravena veškerá práva, nelze vztahovat k takovým právům, která byla vyloučena, ani k právům, která strany zřejmě nemohly mít na mysli.“*

Podle ust. § 1906 OZ: „*Ujednání o novaci nebo o narovnání vyžaduje písemnou formu, byl-li i původní závazek zřízen v písemné formě, nebo činí-li se o právu již promlčeném.“*

VI. Podmínky narovnání sporu

Smyslem dohody o narovnání (dále jen „**Dohoda**“) je narovnat spor mezi Žalobcem a Klientem za následovných podmínek:

Dle Dohody bude konstatováno, že nároky Žalobce vůči Klientovi uvedené v Dohodě jsou mezi nimi sporné a mají zájem je urovnat Dohodou. Smluvní strany dohody (Žalobce a Klient) zároveň potvrdí, že **po urovnání jejich sporných nároků neexistují žádné další nároky ze Smlouvy nebo jejich konkretizačních dohod, které by měl Žalobce vůči Klientovi.**

Za účelem urovnání Sporných nároků se **Klient zavazuje zaplatit Žalobci částku ve výši: 15.174.872,59 Kč (slovem: patnáct miliónů sto sedmdesát čtyři tisíc osm set sedmdesát dva korun a padesát devět haléřů)**, a to v následujících splátkách:

- a) splátka ve výši 5.058.290,86 Kč bude uhrazena nejpozději do 30. 6. 2025;
- b) splátka ve výši 5.058.290,86 Kč bude uhrazena nejpozději do 30. 6. 2026;
- c) splátka ve výši 5.058.290,87 Kč bude uhrazena nejpozději do 30. 6. 2027.

Žalobce prohlašuje, že jím obdržené plnění ve výši 4.507.210 Kč za rok 2015 dle Žalobcem vystavené faktury č. 8018000037 je uzavřením Dohody potvrzeno a odsouhlaseno jako konečné.

Sporné nároky Žalobce se splněním podmínky Dohody (uhrazení částky **15.174.872,59 Kč**) považují v celém rozsahu za narovnané; **jakékoli další sporné nároky Žalobce ze Smlouvy bez dalšího zanikají** a v případě, že by v budoucnu vznikly, se jich smluvní strany tímto výslovně vzdávají. **Žalobce se zavazuje, že nezačne žádné takové jednání proti Klientovi, které by se mohlo považovat za uplatňování Sporných nároků nebo nároků jakkoli souvisejících se Spornými nároky.**

Žalobce se zavazuje, že nebude požadovat žádné další plnění z titulu přiměřeného zisku, doplatků oprávněných nákladů nebo nároků vyplývajících ze Smlouvy za roky 2010–2019 nad rámec částek, které již byly ze strany Klienta v prospěch Žalobce dosud na náhradu přiměřeného zisku a oprávněných nákladů uhrazeny.

Strany Dohody se zavážou a výslovně prohlásí, že jsou mezi nimi v plném rozsahu narovnána vzájemná Sporná práva a povinnosti uvedené v Dohodě, a zavážou se, že vůči sobě nebudou uplatňovat žádné další související nároky (včetně případných nároků na náhradu škody, úroků z prodlení, nákladů právního zastoupení apod.).

Žalobce se Dohodou zavazuje do 3 dnů po uzavření Dohody v celém rozsahu vzít zpět žalobu o zaplacení Sporných nároků a neuplatňovat vůči Klientovi náhradu nákladů řízení.

Klient se zavazuje nevykonávat žádné úkony, které by bránily zastavení řízení po zpětvzetí žaloby, a rovněž se zavazuje **neuplatňovat náhradu nákladů řízení vůči Žalobci.**

VII. Výhody uzavření Dohody o narovnání

Uzavření **narovnání sporu** přináší několik výhod, a to jak pro Klienta, tak pro Žalobce. Mezi hlavní výhody patří:

1. **Úspora času** – Soudní řízení, nebo případné správní řízení může trvat další měsíce nebo roky, zatímco narovnání umožňuje rychlé vyřešení sporu během několika dnů ode dne uzavření Dohody;
2. **Snížení nákladů** – pokračování vedení sporu bude vyžadovat poskytování dalších právních služeb, soudní poplatky a další náklady, které mohou být vysoké. Ve smyslu Dohody si Žalobce a Klient uhradí své náklady a nebudou požadovat jejich proplacení druhou stranou;
3. **Nižší riziko** – Výsledek soudního sporu je nejistý. Narovnání umožňuje kontrolovat výsledek a vyhnout se nepředvídatelným soudním rozhodnutím, které může být nebo taky nemusí být pro Klienta příznivé;
4. **Zachování dobrých vztahů** – Soudní spor často vede k napětí mezi stranami. Dohoda pomůže zachovat dobré vztahy mezi Žalobcem a Klientem a taktéž ostatními obchodními partnery, kteří budou vnímat snahu o vstřícnost Klienta a jeho korektní chování;
5. **Možnost flexibility** – Strany si v smyslu Dohody ujednaly podmínky, se kterými jsou ztotožněny a upravují jejich Sporné nároky v celosti, na rozdíl od rigidního rozhodnutí soudu/správního orgánu;
6. **Ukončení právní nejistoty** – Jakmile dojde k narovnání, obě strany mají jistotu, jak situace dopadne, a mohou se soustředit na další aktivity;
7. **Možnost částečného uspokojení nároků** – I když se strana nemusí domoci plného nároku, může být částečné narovnání lepší než dlouhý a nejistý soudní spor.

Narovnání je tedy často efektivní a pragmatický způsob řešení konfliktů, zejména pokud obě strany hledají vzájemně přijatelný kompromis.

V případě plného úspěchu Žalobce v Soudním řízení by Klient byl povinen zaplatit celkovou částku ve výši nejméně **129.774.509,50 Kč**. Dle navrhovaného smírného řešení dle Dohody by **konečná částka**, kterou by Klient za nároky ze Smlouvy hradil, činila „jenom“ **15.174.872,59 Kč**, tedy **méně než 12 % částky, kterou by Klient hradil v případě plného neúspěchu v soudním řízení.** Rovněž je potřeba uvést, že v případě neúspěchu Klienta v Soudním sporu (alternativně ve správním řízení) by byl Klient povinen celou částku hradit najednou. V případě urovnání sporu Dohodou je Klient povinen hradit jenom necelých 12 %, a to v průběhu následujících 3 let.

VIII. Závěr

Na závěr je nutné uvést, že navzdory absolutnímu odmítání nároků Žalobce Klientem je ve smyslu Dohody a platného práva možné prohlásit, že určitý nárok na straně Žalobce existuje. Otázkou však zůstává, v jaké výši tento nárok je a která jeho část je promlčená. V uvedené věci může soud (v případě opětovného rozhodování soudu v první instanci) či příslušný správní orgán (Krajský úřad Libereckého kraje) rozhodnout i v neprospěch Klienta. Soudní a správní řízení jsou nepředvídatelná a s jistotou nelze předem odhadnout jejich výsledek. Neúspěch ve sporu by pro Klienta představoval nesmírnou finanční zátěž. Toto riziko je možné odstranit výhradně dohodou stran sporu (Dohodou Žalobce a Klienta), dle které budou konsenzuálně urovnané Sporné nároky alespoň částečným uspokojením stran sporu.

Vzhledem na výše uvedené skutečnosti je možné prohlásit, že uzavření dohody o narovnání se jeví jako výhodné a expresní řešení uzavření sporu Klienta a Žalobce.

za **AGM partners s. r. o.**
JUDr. Miroslav Cák

Příloha

- Návrh dohody o narovnání sporu